

A szegedi Magyar Medievisztikai Kutatócsoportról

A Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatóhelyek Irodája (MTA-TKI) felügyelete alatt, a Szegedi Tudományegyetemen (SZTE) 1999. január 1-jén alakult meg kutatócsoportunk Kristó Gyula egyetemi tanár, akadémikus vezetésével, akinek 2004. januári halála után az irányítást Makk Ferenc tanszékvezető egyetemi tanár, az MTA doktora vette át. (A csoport mindenkori vezetője az egyetemmel áll munkajogi viszonyban.) Az akadémiai állományú tagok: dr. Piti Ferenc tudományos főmunkatárs, kutatócsoportvezető-helyettes és dr. Szabados György tudományos főmunkatárs (e sorok írója) főállásban, valamint dr. Tóth Ildikó tudományos munkatárs félállásban. Ifjú kutatói státusban korábban Homonnai Sarolta és dr. Weisz Boglárka dolgozott velünk, most Teiszler Éva tölti be ezt a helyet. Félállású dokumentátorunk előbb Bozókiné Tóth Klára, majd Marton Szabolcs, később Révész Éva lett. Piti Ferenc, Tóth Ildikó és Teiszler Éva mindenekelőtt az Anjou-kori Oklevéltár elkészítésében vesz részt; az Árpád- és Anjou-kor kevésbé ismert részleteinek feltárása, s vele a korszakra vonatkozó historiográfiai kutatások Szabados György, Homonnai Sarolta és Weisz Boglárka feladata volt és maradt.

A MTA–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport tevékenységi köréből, személyi összetételéből fakadóan is elválaszthatatlan a szegedi középkortudomány korábbi intézményi kereteitől, ezért nélkülözhetetlen e helyt azok rövid áttekintése. A Középkori és Kora Újkori Magyar Történeti Tanszéken és a Történeti Segédtudományok Tanszéken végzett kutatói munkának Kristó Gyula – az előbbi tanszék egykori vezetője – új, hatékony egyesületi fórumot teremtett, amikor 1992-ben megszervezte, s haláláig vezette a Szegedi Középkorász Műhelyt. E tudományos egyesület elsősorban azért alakult meg, hogy a szegedi medieviszták publikációs lehetőségeit segítse elő, majd az eltelt évek során szegedi központú, de országos hatókörű szervezetté nőtte ki magát. Hangsúlyozandó, hogy különösen a nagy csapatmunkát igénylő gyűjteményes kötetek elkészítésével jó példát mutat az egyetem- és intézményközi együttműködésre. Az alapító elnök halála után 2004 tavaszán Makk Ferenc professzor vette át a vezetést. A Szegedi Középkorász Műhely kiadványsorozatát, a Szegedi Középkortörténeti Könyvtárat ugyancsak Kristó Gyula indította útjára 1992-ben. A magyar, sőt közép-európai viszonylatban újító, azóta is egyedülálló sorozat nem kizárólag sze-

gedi szerzőktől közölt és közöl monográfiákat, hiánypótló forrásgyűjteményeket; jelenleg is több kötet várakozik sajtó alatt. A szegedi középkortudomány legnagyobb szabású vállalása, az Anjou-kori Oklevéltár ugyanakkor szegedi szakemberek vállán nyugszik. A forráskiadás régi adósságát törlesztő vállalkozást Kristó Gyula hívta életre, aki elhunytáig állt a szerkesztőbizottság élén. Ezután az újjáalakult testület elnöke Almási Tibor lett; Makk Ferenc és Érszegi Géza kezdetektől fogva tagja a szerkesztőbizottságnak, 2004-től pedig Blazovich László és Piti Ferenc. Az Anjou-kori Oklevéltár köteteiben mindama levéltári kútfők helyet kapnak, magyar nyelvű tartalmi tömörítés avagy kivonat (regesta) formájában, kritikai apparátussal ellátva, amelyek 1301. január 1-e és 1387. március 30-a között keletkeztek, s az Anjou-kori Magyar Királyságra vonatkoznak. A mintegy 45–50 ezer okmány jórészt kiadatlan, kéziratos latin nyelvű anyagot takar. A hosszas előkészületek után 1990-től megjelenő sorozatból 22 kötet látott napvilágot, Almási Tibor, Blazovich László, Gécz Lajos, Kőfalvi Tamás, Kristó Gyula, Makk Ferenc, Piti Ferenc, Sebők Ferenc és Tóth Ildikó gondozásában. Az elkészült kötetek 15 ezer regestát közölnek, s ezzel végéhez közelít a Károly Róbert-kor (1301–1342) feldolgozása.

A szegedi középkorkutatás szakmai közössége az intézményes utánpótlás-nevelés és révén folyamatosan gyarapodik fiatal kutatókkal. E képzési keret mindkét fokozatát az országban először itt szervezte meg munkatársaival Kristó Gyula és Makk Ferenc. A törzsképzés idejébe illeszkedő hároméves medievisztika szak 1993-tól, a posztgraduális hároméves medievisztika PhD-képzés 1994-től működik töretlenül. 2006 végéig 23-an szereztek, avagy honosítottak PhD-fokozatot, 14-en a doktori program elvégzése, 9-en egyéni felkészülés után, s további benyújtott dolgozatok várnak megvédésre. A PhD-iskola széleskörű elismertségét jelzi, hogy budapesti, pécsi, miskolci és nyíregyházi kollégák is itt védték meg értekezésüket, sőt 2005 folyamán Gálffy László fokozatszerzésekor sikeresen zajlott le az első közös magyar–francia védelem. A medievisztika PhD-programon belül kialakult egyfajta seregszemle hagyománya is: 1999-től kétévente rendezik a medievisztikai PhD-konferenciát, amelyen a képzés egykori és jelenlegi hallgatói legújabb kutatási eredményeikről adnak számot. Az eddigi 4 konferencia anyaga rendre megjelent tanulmánykötet formájában; ezek változatos tematikája hűen tükrözi a résztvevők széles érdeklődési és kutatási körét: a magyar mellett szerepet kapnak egyetemes történeti tárgyú dolgozatok, amelyek egy-egy politika-, had-, társadalom-, gazdaság-, egyház-, művelődés- és kormányzattörténeti kérdést elemeznek.

A fentiekben vázolt intézményi, képzési keretek, működési sajátosságok megjelennek a Magyar Medievisztikai Kutatócsoport eddigi sorsában is. A főállású, akadémiai állományú kutató tagok mindegyike a Szegedi Tudományegyetemen végezte el a történelem szakot, majd a medievisztika PhD-képzést. Piti Ferenc még a kutatócsoport megalakulásának évében, 1999 folyamán jelentette meg az

Anjou-kori Oklevéltár XXIII. (1339) kötetét. 2000 márciusában Akadémiai Ifjúsági Díjban, 1999–2002 között Bolyai János Kutatási Ösztöndíjban részesült, s az Anjou-kori Oklevéltár XXIV. (1340) kötetével 2001-ben „summa cum laude” minősítésű PhD-fokozatot szerzett. 2005 őszén – a szegedi medievisztika PhD-képzést végzett, jelenleg Budapesten oktató Thoroczkay Gáborral együtt – elnyerte a Kristó Gyula Díjat. E sorok írója 2001, 2002 és 2005 őszén a bécsi Collegium Hungaricum ösztöndíjasaként végezte ausztriai kutatásait. 2003 tavaszán „summa cum laude” eredménnyel védte meg „A magyar történelem kezdeteiről. Az előidő-szemlélet hangsúlyváltásai a XV–XVIII. században” címet viselő, medievisztikai-historiográfiai tárgyú PhD-értekezését, amelyért 2004 márciusában Akadémiai Ifjúsági Díjat kapott. Az értekezésen alapuló kötet a Balassi Kiadó gondozásában jelent meg 2006 végén, szerzője pedig – Kőfalvi Tamással, a SZTE Történeti Segédtudományok Tanszék adjunktusával együtt – a 2006. év novemberében Kristó Gyula Díjat vehetett át. Az elmúlt év őszén két eredményes PhD-védés is fűződik a kutatócsoporthoz: Tóth Ildikó és az egykor ifjú kutatói állományban velünk levő Weisz Boglárka (ő jelenleg az MTA Történettudományi Intézetében dolgozik) szerzett doktori fokozatot. Tóth Ildikó Anjou-kori Oklevéltár XV. (1331) kötetével, Weisz Boglárka Árpád-kori vámtörténeti tárgyú értekezésével.

A csoport tagjai, ifjú kutatói rendszeresen tartanak előadásokat hazai és nemzetközi tudományos fórumokon. A hagyományos szegedi medievisztika PhD-konferenciákon (1999, 2001, 2003 és 2005 nyarán) történt részvétel, szervezői munka mellett a 2000-ben rendezett szekszárdi Szent István-émlékülés is jórészt a kutatócsoport tagjaira épült. Piti Ferenc 2000 folyamán a Magyar Tudományos Akadémián, a középkortörténész Bolyai-ösztöndíjasok konferenciáján szerepelt. Szabados György előadásai közül megemlítendő: „Szent István a régi magyar és az európai irodalomban, művészetben és történetírásban” – Tihany, 2000. szeptember; „A magyar szürke marha eredete. Vitaülés” – Bugacpuszta, 2000. november; „Medieval And Early Modern Queens And Queenship: Questions Of Income And Patronage” (angolul) Budapest, 2004. október; „Gyepűk, várak, erődítmények és egyéb honvédelmi létesítmények a Kárpát-medencében (895–1920)” – Nyíregyháza, 2004. november; „Varietas Gentium – Communis Latinitas. XIII. International Congress for Neo-Latin Studies” (angolul) Budapest, 2006. augusztus. Homonnai Sarolta a 2000 májusában Párizsban, a Párizsi Magyar Intézet által szervezett nemzetközi „Développement des États au Moyen Age la France et la Hongrie aux X–XVe siècle” konferencián vett részt, és tartott francia nyelvű előadást; 2002 novemberében pedig az Angers-i Egyetemtől érkező meghívás alapján 3 hetet töltött Angers-ban, ahol a „Le rôle des religions et des églises dans la formation des sociétés de l’Europe et du nouveau monde” konferencián is bemutatkozott, ugyancsak francia nyelvű előadásával. Teiszler Éva 2006 áprilisában Handó György pécsi prépostról tartott előadást az „Egyházi

arcélek a pécsi egyházmegyéből” címmel, a pécsi egyetemen megrendezett konferencián. Piti Ferenc és Szabados György közösen vett részt egy-egy előadással az „Innováció – A magyar és a világtudomány napja. Jász-Nagykun-Szolnok megyei rendezvénye” című tudományos összejövetelen 2006. novemberében, Szolnokon.

A konferencia-szerepléseken túl szakmai testületekben is jelen vagyunk: a Szegedi Középkorász Műhely, illetve a Szegedi Akadémiai Bizottság Filozófiai és Történettudományi Szakbizottságának Magyar Történeti Munkabizottsága, és a Magyarországi Neolatin Társaság tagjaiként. (E sorok írója emellett a nemzetközi neolatin társaság, hivatalos nevén a Societas Internationalis Studiis Neolatinis Provehendis – International Association For Neo-Latin Studies tagja.) Piti Ferenc egyszersmind a SZTE Történelem Doktori Iskola Medievalisztika Program titkára is. Piti Ferenc és Szabados György a Magyar Történelmi Társulat, valamint az MTA köztestületi tagja. Tóth Ildikó és Homonnai Sarolta a Capitulum Egyháztörténeti Kutatócsoport részese. A tudományos együttműködés tágabb kereteit a testületi tagságokon túlmenően pályázati részvétel biztosította. Piti Ferenc és Tóth Ildikó OTKA támogatásban részesült. 2002-ben a kutatócsoport a Csongrád Megyei Levéltárral és az SZTE Történeti Segédtudományok Tanszékkal konzorciumot hozott létre a Nemzeti Kutatási és Fejlesztési Pályázatban való részvétel érdekében. A konzorcium és a projekt irányítója Kristó Gyula volt haláláig, ezután a projektvezető Blazovich László, a Csongrád Megyei Levéltár igazgatója, az MTA doktora lett, míg a pályázat felelőse a csoport részéről Piti Ferenc. A projektben Tóth Ildikó vesz még részt. A sikeres pályázat az Anjou-kori Oklevéltár-sorozat elkészítésére és kiadására irányul. 2004 őszén újabb 3 évre támogatást kapott. A 2005. január 1-jén induló új pályázati ciklusban a konzorcium és a projekt vezetője Makk Ferenc.

Az egyetemi közeg kedvező lehetőséget nyújt arra, hogy eredményeink ne rekedjenek bent a kutatói elefántcsonttoronyban, hanem mielőbb szerves részét képezzék felsőoktatásbeli tevékenységünknek: Árpád- és Anjou-kori politika-, had-, kormányzat-, egyház-, gazdaság- és társadalomtörténeti, valamint paleográfiai és diplomatikai kurzusainkat a történelem szakos egyetemi hallgatókon kívül a medievalisztikai képzésben részesülők is látogatják. Piti Ferenc és Szabados György felsőoktatási tapasztalata több mint 10 évre, vagyis jóval az 1999. január 1-ji csoportalakulás elé mutat vissza: előbb demonstrátorként, majd a medievalisztika PhD-program ösztöndíjasaiként tartottak fő- és speciálkollégiumokat (ezen kívül Piti Ferenc egy esztendeig a Történeti Segédtudományi Tanszéken volt tanársegéd). A csoport főállású tagjain kívül az ifjú kutatók is kivették, kiveszik részüket a vizsgáztatásból, szigorlatoztatásból. Az irántunk megnyilvánuló hallgatói bizalom és elismerés jele, hogy tudományos diákköri dolgozatokat, szakdolgozatokat is vezetünk, és bírálunk.

A számunkra mégoly kedves felsőoktatásbeli tevékenység sem feledtetheti azt a ténytet, hogy munkánk legfontosabb mércéje kutatási eredményeink rendszeres közzététele, vagyis könyvek, tanulmányok, ismeretterjesztő írások és recenziók publikálása. A kutatócsoporthoz leginkább köthető megjelenési forma az általunk kiadott, s a mi tanulmányainkat közlő *Acta Historica*-kötetek rendje, amely szervezen illeszkedik a bölcsészkar *Acta Historica*-sorozatba. Érdekes egybeesés, hogy a medievisztika PhD-konferenciák anyagához hasonlóan a csoport eddigi *Acta Historica*-kötetei szintén 1999, 2001, 2003 és 2005 folyamán láttak napvilágot. Ezek mellett megemlítendő még egy nagyobb szabású, egyszeri alkalomra szóló összeállítás: Piti Ferenc és Szabados György szerkesztésében 2000 decemberére elkészült a „Magyaroknak eleiről” címet viselő, 725 oldalas ünnepi tanulmánykötet, amely Makk Ferenc tanszékvezető egyetemi tanárt köszöntötte 60. születésnapján. Nem lehet feladatomban a Magyar Medievisztikai Kutatócsoport 7 esztendei publikációs tevékenységét minősíteni; lett légyen szó a fent említett közös kiadványokban, avagy másutt közölt munkákról: könyvekről, tanulmányokról. Ehelyett inkább válogatott bibliográfiát illeszték áttekintésem függelékébe, amely reményeim szerint felkelti az Olvasó érdeklődését eddig elvégzett munkánk iránt.

Egyetlen, tőlünk független mércét mégiscsak meg tudok nevezni, amely igazolhatja eredményességünket. A MTA–TKI felügyelete alá rendelt kutatócsoport-hálózat határozott idejű (a mi vonatkozásunkban 4 éves ciklusokra tagolható) munkaszerződés szerint alkalmaz minket. Kutatócsoportunk 1999 és 2006 között két ciklust töltött ki. Az új, jóval szigorúbb feltételű pályázati rend egyike folyománya, hogy az eddigi 171-ből csak 79 ilyen kutatóhely működhet tovább 2007-től. Közöttük a mienk is, igaz, kissé megváltozott formában, a SZTE és a Magyar Országos Levéltár (MOL) mint befogadó intézmény társulásával, dr. C. Tóth Norbert és dr. Neumann Tibor csatlakozásával, 2007. január 1-től MTA–SZTE–MOL Magyar Medievisztikai Kutatócsoport néven.

TÁJÉKOZTATÓ IRODALOM

- KRISTÓ GYULA: Előszó. Kristó Gyula szerk.: Anjou-kori Oklevéltár I. (1301–1305). Budapest–Szeged, 1990. 8–10.
- PAÁL HUBA szerk.: A Magyar Tudományos Akadémia Támogatott Kutatóhelyeinek 2004. évi tudományos eredményei. Budapest, 2005. 772–773. (Piti Ferenc beszámolója alapján)
- MAKK FERENC: Előszó. Marton Szabolcs–Teiszler Éva szerk.: Medievisztikai tanulmányok. Szeged, 2005. 5–6.
- MAKK FERENC: Kristó professzor nyomdokain. A Műhely él és dolgozik tovább. Szeged, 2006. február. 7–10.

FÜGGELÉK

***A MTA – SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport
publikációs tevékenységének válogatott bibliográfiája 1999–2006***

- Kristó Gyula–Makk Ferenc: Die ersten Könige Ungarns. Die Herrscher der Arpadendynastie. Herne. Verlag Tibor Schäfer. 1999. 481.
- Makk Ferenc: Ungarische Außenpolitik (896–1196). Herne. Verlag Tibor Schäfer. 1999. 147.
- Kristó Gyula: A tizenegyedik század története. Magyar Századok. Budapest. Pannonica Kiadó. 1999. 182.
- Kristó Gyula szerk.: Az államalapítás korának írott forrásai. Szegedi Középkortörténeti Könyvtár 15. Szegedi Középkorász Műhely. 1999. 470.
- Kristó Gyula szerk.: Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Historica. Tomus CX. Az MTA–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport kiadványa. Szeged. 1999. 57.
- Homonnai Sarolta–Piti Ferenc–Tóth Ildikó Éva szerk.: Tanulmányok a középkori magyar történelemről. Az I. Medievisztikai PhD-konferencia előadásai. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 1999. 163.
- Piti Ferenc szerk.: Anjou-kori Oklevéltár XXIII. (1339.) Budapest–Szeged. 1999. 485.
- Szabados György: Imre és András. Századok 1999/1. 85–111.
- Szabados György: Csokonai és Anonymus. Szajbély Mihály szerk.: Mesterek, tanítványok. Ünnepi tanulmánykötet a hetvenéves Csetri Lajos tiszteletére. Budapest. 1999. 137–150.
- Homonnai Sarolta: „... eundo in nuncium Regis versus regem Hungariae...” Egy diplomáciai utazás és költségei 1346-ban. Aetas 1999/3. 34–56.
- Kristó Gyula szerk.: Anjou-kori Oklevéltár. VI. (1321–1322) Budapest–Szeged. 2000. 435.
- Kristó Gyula: Die geburt der ungarischen Nation. Studien zur Geschichte Ungarns. 4. Herne. Verlag Tibor Schäfer. 2000. 201.
- Kristó Gyula: Histoire de la Hongrie médiévale. I. Le temps des Arpads. Rennes. 2000. 224.
- Kristó Gyula–Makk Ferenc: Az Árpádok. Fejedelmek és királyok. Szeged. Szukits Könyvkiadó. 2000. 317.
- Kristó Gyula–Makk Ferenc szerk.: Európa és Magyarország Szent István korában. Délalföldi Évszázadok. 12. Szeged. 2000. 403.
- Szabados György: Az írott kútfők szerepe és forráskiadványaink lehetőségei a középkori magyar marhatenyésztés kutatásában. Bodó Imre szerk.: A magyar szürke marha eredete. Vitaülés. Bugacpuszta, 2000. November 23–24. 17–20.
- Piti Ferenc–Szabados György szerk.: „Magyaroknak eleiről”. Ünnepi tanulmányok a hatvanesztendősi Makk Ferenc tiszteletére. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 2000. 725.

- Homonnai Sarolta–Kosztai László szerk.: Gizella királyné (985 k.–1060). Veszprém. 2000. 269.
- Kristó Gyula: Szent István király. Vince Kiadó. Budapest. 2001. 143.
- Kristó Gyula: II. András király „új intézkedései.” Századok 2001/2. 251–300.
- Kristó Gyula–Makk Ferenc: A kilencedik és a tizedik század története. Pannonica Kiadó. Budapest. 2001. 222.
- Kristó Gyula szerk.: Acta Universitatis Szegediensis de Attila József nominatae. Acta Historica. Tomus CX. Az MTA–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport kiadványa. Szeged. 2001. 67.
- Piti Ferenc szerk.: Anjou-kori Oklevéltár. XXIV. (1340.) Budapest–Szeged. 2001. 477 p.
- Weisz Boglárka–Balogh László–Szarka József szerk.: Tanulmányok a középkorról. A II. medievisztikai PhD-konferencia (Szeged, 2001. április 3.) előadásai. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 2001. 183 p.
- Kristó Gyula: A korai Erdély (895–1324). Szegedi Középkortörténeti Könyvtár. 18. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 2002. 326.
- Kristó Gyula: Magyar historiográfia. 1. Történetírás a középkori Magyarországon. A történettudomány kézikönyve. Budapest. Osiris Kiadó. 2002. 146.
- Kristó Gyula: Anjou-kori Oklevéltár. XVII. (1333.) Budapest–Szeged. 2002. 325.
- Piti Ferenc: Hungary and Dalmatia in 1340. In: Chronica. Annual of the Institute of History of University of Szeged. 2. Szeged. 2002. 3–10.
- Szabados György: Imre király házassága, aranybullája. Századok 2002/2. 341–350.
- Homonnai Sarolta: Les mouvements de réforme des Bénédictins hongrois au 14e siècle. In: Chronica. Annual of the Institute of History University of Szeged. 2. Szeged. 2002. 20–26.
- Kristó Gyula: Tájszemlélet és térszervezés a középkori Magyarországon. Szegedi Középkortörténeti Könyvtár. 19. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 2003. 229.
- Kristó Gyula: Nem magyar népek a középkori Magyarországon. Lucidus Kiadó. Budapest. 2003. 313.
- Kristó Gyula: Háborúk és hadviselés az Árpádok korában. Szukits Kiadó. Szeged. 2003. 403.
- Kristó Gyula szerk.: Acta Universitatis Szegediensis. Acta Historica. Tomus CXVII. Az MTA–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport kiadványa. Szeged. 2003. 95.
- Kristó Gyula szerk.: Magyarország vegyesházi királyai. Szukits Kiadó. Szeged. 2003. 215.
- Kristó Gyula: Magyarország története 895–1301. Osiris Kiadó. Budapest. 2003. 316.
- Kristó Gyula: Early Transilvania 895–1324. Lucidus Kiadó. Budapest. 2003. 264.
- Weisz Boglárka szerk.: Középkortörténeti tanulmányok. A III. medievisztikai PhD-konferencia (2003. május 8–9.) előadásai. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 2003. 238.
- Weisz Boglárka: Az esztergomi vám Árpád-kori története. Századok 2003/4. 973–981.
- Kristó Gyula–Makk Ferenc szerk.: Anjou-kori Oklevéltár XIX. (1335.) Budapest–Szeged. 2004. 492.

- Kristó Gyula: Ardealul Timpuriu (895–1324). Biblioteca de Istorie Medie din Szeged. Szeged 2004. 398.
- Makk Ferenc–Weisz Boglárka szerk.: Acta Universitatis Szegediensis. Acta Historica. Tomus CXIX. Szegedini 2004. 103.
- Piti Ferenc: Anjou-kori Oklevéltár XX. (1336.) Budapest–Szeged, 2004. 471.
- Piti Ferenc: Szabolcs, Szatmár és Bereg megyékre vonatkozó országbírói oklevelek a Vay család berkeszi levéltárában (1343–1355). Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle, 2004/1. 9–19.
- Piti Ferenc: Szabolcs megye hatóságának oklevelei I. (1284–1386). Szeged–Nyíregyháza, 2004. 233.
- Szabados György: A magyar honvédelem a német háborúk idején 1030–1052. Frisnyák Sándor–Csihák György szerk.: Gyepűk, várak, erődítmények és egyéb honvédelmi létesítmények a Kárpát-medencében 895–1920. Nyíregyháza–Zürich, 2004. 35–45.
- Szabados György: Párhuzamos gondolatok Attiláról, Szent Istvánról. Aetas 2004/2. 130–139.
- Szabados György: Szent István királysága és a Német-Római Császárság. Tiszatáj 2004/8. 43–46.
- Tóth Ildikó Éva: Anjou-kori Oklevéltár XV. (1331.) Budapest–Szeged, 2004. 395.
- Weisz Boglárka: A Felső-Tisza vámszedése az Árpád-korban. I. Szabolcs-Szatmár-Beregi Szemle, 2004/3. 251–257.
- Makk Ferenc: A 10. század története. Szvák Gyula szerk.: A magyar középkor története. Budapest. 2005. 37–66.
- Makk Ferenc: A 12. század története. Szvák Gyula szerk.: A magyar középkor története. Budapest. 2005. 121–172.
- Makk Ferenc: Amicus Plato, sed magis amica veritas. (Avagy hogyan nem szabad magyar őstörténetet írni) Századok, 2005/2. 459–476.
- Makk Ferenc: Opponensi vélemény Garam Éva „Funde Byzantinischer Herkunft in der Awarenzeit vom Ende des 6. bis zum Ende des 7. Jahrhunderts” című MTA doktori értekezéséről. Archaeologiai Értesítő, 2005. 229–232.
- Makk Ferenc: A magyarok földje és a vezéri törzsek szálláshelyei a 10. században. Almási Tibor szerk.: Tanulmányok Érszegi Géza hatvanadik születésnapjára. Budapest. 2005. 227–232.
- Makk Ferenc–Piti Ferenc szerk.: Acta Universitatis Szegediensis. Acta Historica. Tomus CXII. Az MTA–SZTE Magyar Medievisztikai Kutatócsoport kiadványa. Szeged. 2005. 64.
- Kristó Gyula: Károly Róbert családja. Aetas 2005/4. 14–28.
- Szabados György: Imre király emlékezete. Valóság 2005/6. 33–49.
- Szabados György: Vereség háttér nélkül? Augsburg, 955. Hitel 2005/8. 24–30.
- Teiszler Éva: Közszoói szórványok egy 1476-os oklevélben. Magyar Nyelv 2005. 123–124.
- Marton Szabolcs–Teiszler Éva szerk.: Medievisztikai tanulmányok. Szeged. Szegedi Középkorász Műhely. 2005. 242.
- Piti Ferenc: Az 1342. évi nádorváltás. Századok 2006/2. 435–441.

Szabados György: Katona István (szócikk). Kőszeghy Péter főszerk.: Magyar Művelődés-történeti Lexikon. Középkor és kora újkor V. Budapest, 2006. 234–236.

Szabados György: A magyar történelem kezdeteiről. Az előidő-szemlélet hangsúlyváltásai a XV–XVIII. században. Budapest. Balassi Kiadó. 2006. 246.

Makk Ferenc–Thoroczkay Gábor szerk.: Írott források az 1050–1116 közötti magyar történelemről. Szeged, 2006. 470.

Sz. Gy.

